

Dato: 17.01.2022

Kære Byråd

Ny opfølgende orientering om fund af PFOS i Mølleåen

Siden Gladsaxe Kommune i november blev orienteret af Lyngby-Taarbæk Kommune om, at Region Hovedstaden havde påvist indholdet af PFAS-stofferne (herunder PFOS) i Mølleåen, er der indgået et tæt samarbejde mellem Lyngby-Taarbæk, Rudersdal, Furesø og Gladsaxe kommuner for at skabe overblik, opspore eventuelle kilder og lægge en samlet plan for videre håndtering af sagen. Kommunerne har sammen formet en arbejdsgruppe og henvendt sig til Region Hovedstaden, Miljøstyrelsen, Fødevarestyrelsen og Styrelsen for Patientsikkerhed.

Resultat af ny undersøgelse

Den tværkommunale arbejdsgruppe har som led i kildeopsporingen fået foretaget vandprøver fra søerne opstrøms Mølleåen, herunder Farum Sø, Vejlesø, Furesøen, Bagsværd Sø og Lyngby Sø. Vandprøverne er blevet analyseret for PFAS-stoffer, herunder PFOS.

Resultaterne af undersøgelsen viser, at der er målt PFAS-forbindelser, herunder PFOS, i alle de analyserede prøver, og at de gældende kvalitetskrav for PFOS i søer og vandløb er overskredet i prøverne.

Koncentrationerne af PFOS, der er fundet i den nyeste analyse svarer til det niveau, der sidste år blev fundet i Mølleåen, men det er endnu ikke muligt at udpege en konkret kilde til PFOS i søerne og Mølleåen.

Der er blevet beregnet hvor meget PFAS der årligt afledes fra hver af søerne. Dette er gjort ved at sammenholde de målte koncentrationer i afløbene fra søerne med mængderne af vand, der løber fra de forskellige søer. På den måde er der indikationer på, at der kan være kilder fra Furesø og Lyngby Sø, da der her findes de højeste koncentrationer på 13-29 ng/L. og der afledes de største vandmængder. Der er ikke noget der umiddelbart tyder på, at der skulle være en væsentlig kilde i Bagsværd Sø, da både de målte værdier og vandmængderne er lavere.

Beregninger er baseret på relativt få prøver og er derfor behæftet med en vis usikkerhed.

Koncentrationen af PFOS er i alle de analyserede tilfælde under 30 ng/L og er dermed langt lavere end de koncentrationer, man sidste år fandt i Slagelse på op imod 34.000 ng/L.

Opsporing af mulige kilder fortsætter

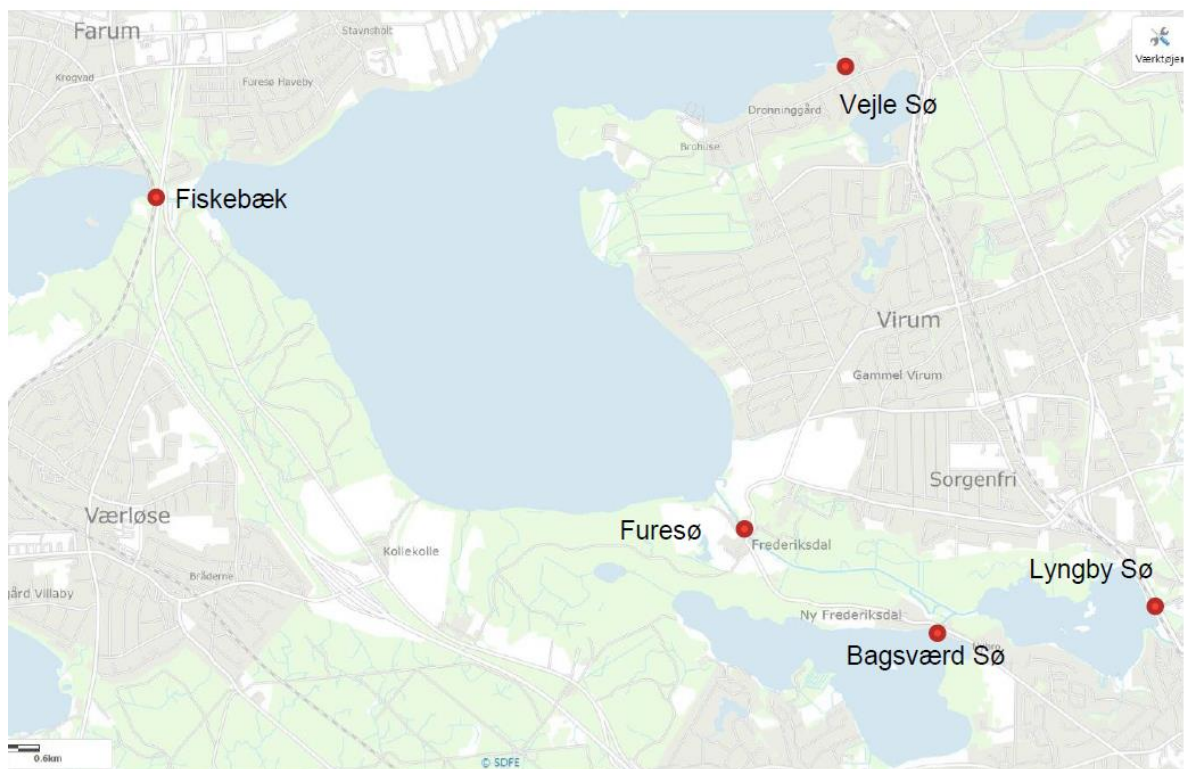
Resultaterne indikerer dog, at der muligvis findes en kilde til Furesøen og Lyngby Sø, da der her findes de største værdier på 13-29 ng/L. Dette vil kommunerne nu undersøge nærmere, og de

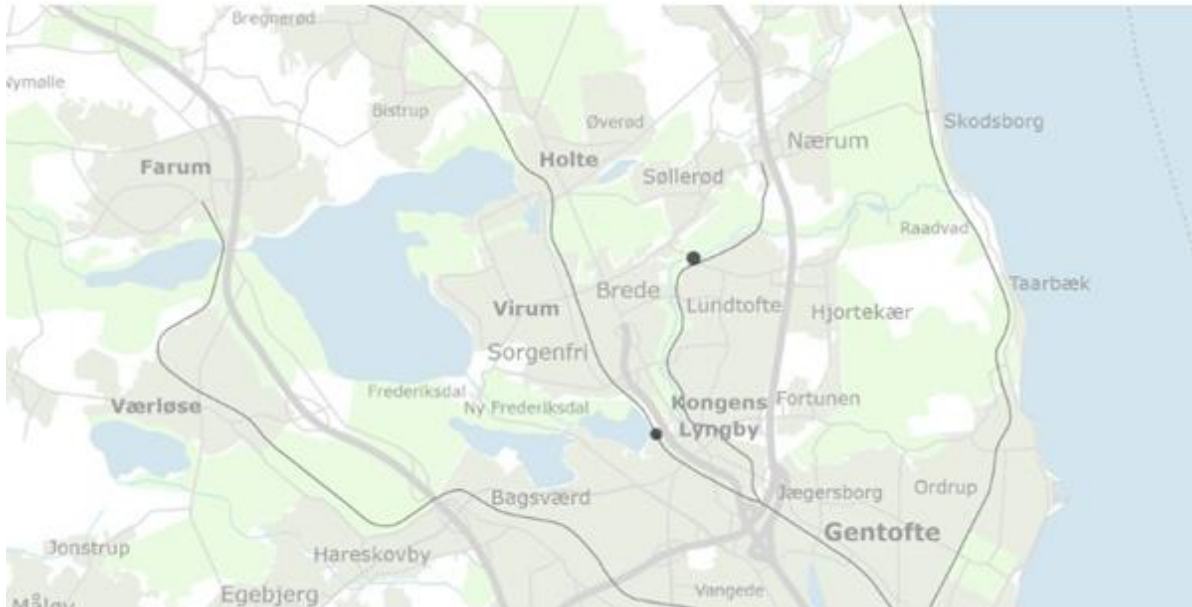
indledende analyser er et vigtigt skridt på vejen for at opspore kilden til fluorstofferne i vandløbet.

Kommunerne er i kontakt med Fødevarestyrelsen med henblik på at foretage PFOS-analyser af fisk for at få afklaret om spisning af fisk kan tillades. Men indtil resultaterne af disse undersøgelser foreligger fraråder Gladsaxe Kommune fortsat at spise fisk fanget i Bagsværd Sø og Lyngby Sø.

Man kan fortsat dyrke rosport i Bagsværd Sø og Lyngby Sø, da de målte værdier er mindre end de 50 ng/l for indhold af PFAS-stoffer som Styrelsen for Patientsikkerhed tidligere har meldt ud ikke ville udgøre sundhedsmæssig risiko

Hjemmesiden vil blive opdateret og nedenstående kort, der viser hvor der er taget vandprøver vil blive indsat. Link til hjemmesiden <https://gladsaxe.dk/kommunen/borger/kultur-natur-og-fritid/parker-og-naturomraader/spisning-af-fisk-fra-bagsvaerd-soe-og-lyngby-soe-fraraades>.

Dette kort viser hvor de første prøver blev udtaget

Supplerende undersøgelse i Gladsaxe Kommune

Forvaltningen er blevet opmærksom på andre områder i Gladsaxe Kommune, hvor det kan være relevant at få undersøgt indholdet af PFAS/PFOS, og har derfor fået udtaget vandprøver fra disse områder. Forvaltningen har endnu ikke modtaget alle analyseresultaterne, og vil vende tilbage med en opdatering, når disse foreligger.

Dato: 01.12.2021

Kære Byråd

Opfølgende orientering om fund af PFOS i Mølleåen

I forlængelse af orientering 12.11.2021 kan Forvaltningen oplyse, at det er besluttet, ud fra et forsigtighedsprincip, at opsætte skilte omkring Bagsværd Sø og Lyngby Sø, hvor det frarådes at spise fisk fanget i de to søer. Dette gøres i samarbejde med Lyngby-Taarbæk Kommune.

Gladsaxe Kommune har ligeledes orienteret lystfiskerforeningerne omkring Bagsværd Sø og frarådet spising af fisk fanget i søen 12.11.2021.

Der er 18.11.2021 nedsat en arbejdsgruppe mellem kommunerne omkring Mølleå-systemet, herunder Lyngby-Taarbæk, Rudersdal, Furesø og Gladsaxe kommuner. Denne gruppe koordinerer og samarbejder omkring kontakt til relevante myndigheder, herunder Miljøstyrelsen, Fødevarestyrelsen og Styrelsen for patientsikkerhed.

Gruppen arbejder for at opspore (eventuelle) kilder til forureningen og der afholdes indledende møde med rådgiver i næste uge omkring prøvetagning i Mølleå-systemet.

Dato: 12. 11.2021

Kære Byråd

Orientering om Region Hovedstadens henvendelse til Lyngby-Taarbæk Kommune om indhold af PFOS i Mølleåen

Lyngby-Taarbæk Kommune er den 29. oktober 2021 blevet orienteret om foreløbige data fra Region Hovedstaden, der viser overskridelser af stoffet PFOS i Mølleåen.

Gladsaxe Kommune blev kontaktet af Lyngby-Taarbæk Kommune i går 11. november 2021, hvor og Formanden for Miljøudvalget Tom Vang Knudsen og Borgmester Trine Græse er orienteret om problemet.

Der er ikke foretaget prøver i Bagsværd Sø, men det kan ikke udelukke at lignede forhold kan findes her.

Målingerne i Lyngby-Taarbæk

Målingerne i Lyngby-Taarbæk Kommune er del af en igangværende landsdækkende undersøgelse af overfladevand, som inkluderer to lokaliteter i Mølleåen.

Regionen har ikke tidligere systematisk målt for PFOS, men stoffet er for nyligt blevet aktuelt på baggrund af en sag i Slagelse Kommune, hvor stofferne er fundet i en række borgers blodprøver. Borgerne havde spist kød, der stammer fra kvæg, som har græsset på en eng, hvor man har målt høje værdier af PFOS i en grøft, hvor en brandskole har sit udløb.

PFOS-forbindelser er kræftfremkaldende og mistænkt for at have hormonforstyrrende egenskaber. Stoffet PFOS er en del af en stofgruppe, PFAS, som har tidligere været tilladt til anvendelse blandt andet i brandslukningsskum og til overfladebehandling af tæpper, tekstil og læder. Stofferne er desuden fundet på grunde, der tidligere har huset flere typer industri, hvor forkromningsindustri (metal- og jern), fyld- og lossepladser, træindustri, møbelindustri og renserier er anset som de stærkeste forureningskilder informerer regioner.dk. Stofferne findes derfor i miljøet, hvor de bioakkumuleres og stort set ikke nedbrydes.

Koncentrationen af PFOS i Mølleåen er målt til mellem 18 og 36 ng/L og overskrider det gældende kvalitetskriterie for åer og vandløb på 0,65 ng/L. Til sammenligning er der målt op til 34.000 ng/L i Slagelse Kommune.

Regionen har endnu ikke modtaget rapporter med vurderinger, og konsekvenserne af de målte værdier af PFOS kan derfor ikke afgøres på nuværende tidspunkt. Regionen forventer at kunne sende rapporter med resultater og vurderinger i slutningen af 2021. Regionen har endnu ikke heller vurderet mulige kilder til forureningen, og kommunen kan ikke udpege en oplagt kilde ud fra de oplyste data.

Lyngby-Taarbæk Kommune har været i dialog med Miljøstyrelsen, Fødevarestyrelsen og Styrelsen for Patientsikkerhed med henblik på vejledning til, hvordan de som kommune

skal forholde os til denne information. Kommunen er ligeledes i løbende kontakt med Region Hovedstaden.

Fødevarestyrelsen anbefaler at kommunen fraråder fiskeri i Mølleåen p.t. Derfor har kommunen offentliggjøre dette og kontakte relevante interessenter ved Mølleåen. Endvidere er politikerne blevet i Lyngby-Taarbæk Kommune blevet orienteret om problemet, der er lagt en pressemeddelelse op på kommunens hjemmeside.

Link til pressemeddelelse:

<https://www.ltk.dk/om-kommunen/nyheder/fiskeri-fraraades-i-moelleaaen>

Næste skridt

Da der er gennemstrømning mellem hele vandløbet – Furesø, Mølleåen, Lyngby Sø og Bagsværd Sø er der behov for en koordinering om videre tiltag på tværs af Furesø, Rudersdal, Lyngby-Taarbæk og Gladsaxe kommuner.

Det er derfor aftalt, at Lyngby-Taarbæk Kommune vil indkalde kommunerne til et møde på embedsmandsniveau, for at aftale videre proces for prøvetagning i hele vandoplandet, kildeporing, eventuel skiltning og øget information om problemet. Desværre er der lang ventetid i forhold til at få taget prøver, og vi har fået oplyst, at vi ikke kan forvente prøver analyseret før omkring jul.

Det er vurderet, at der på nuværende tidspunkt ikke opsættes skilte ved Lyngby Sø og Bagsværd Sø. Endvidere er det vurderet, at man ud fra et forsigtighedsprincip, i Gladsaxe vil følge anbefalingen om ikke at spise frisk fra Bagsværd Sø.

Forvaltningen vil orientere når der er nyt i sagen.